

IRIS SALTEN IKS
Postboks 6094
8031 BODØ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tilde Nygård, 75531566

Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven for Iris Salten IKS

Fylkesmannen i Nordland viser til søknad fra Iris Salten IKS datert 21.01.2019 om tillatelse til å deponere PFAS-holdige masser ved deponiet på Vikan avfallsplass, og revidert søknad av 03.02.2020.

Vi viser også til søknad av 13.05.2019 om tillatelse til mottak og sluttdisponering av ikke-forurensede masser. Vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

Vedtak

Fylkesmannen gir Iris Salten IKS tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Tillatelsen gjelder:

1. Deponi for rene masser. Rene masser består av jord, stein, sand, grus, myr eller leire. Den samlede deponimengde er på 230 800 m³ for deponiets totale levetid.
2. Egen celle på ordinært deponi for deponering av PFAS-holdige gravemasser og tørrstoff fra boremasser. Det kan deponeres inntil 50 000 tonn i året i PFAS-cellen. Tillatelsen til å deponere PFAS-holdige gravemasser er gyldig i to år mellom 01.05.2021 - 01.05.2023.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16 og § 29.

Iris Salten IKS skal betale et gebyr for Fylkesmannens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 66 600 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning
Oppfyllings- og driftsplan	Før oppstart	Punkt 3.4 i tillatelsen
Oversiktskart over anlegg, rør, prøvetakningspunkter osv.	Før oppstart	Punkt 1.4 i tillatelsen
Overvåkningsprogram	Før oppstart	Punkt 12.1 i tillatelsen
Årsrapportering	1. mars årlig	Punkt 11.5 i tillatelsen
Miljørisikoanalyse	Før oppstart	Punkt 10.1 i tillatelsen
Tiltaksgrenser for sigevann	31.12.2021	Punkt 13.1 i tillatelsen
Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter	31.12.2021	Punkt 13.2 i tillatelsen
Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	31.12.2021	Punkt 13.3 i tillatelsen

Bakgrunnen for saken

Iris Salten IKS har søkt om:

- Tillatelse til mottak, mellomlagring og sluttdisponering av ikke-forurensede masser
- Tillatelse til mottak og deponering av 150 000 tonn PFAS-holdige masser i egen celle på ordinært deponi

Iris har i dag tillatelse til å deponere ordinært avfall på Vikan avfallsplass. Bedriften har et eget anlegg for mottak av ikke-forurensede jord- og steinmasser på Vikan avfallsplass. Tidligere kunne slike mottak drives uten tillatelse etter forurensningsloven, men som en konsekvens av at praksisen av behandling av denne typer saker er innstrammet, må aktører som driver slike mottak søke tillatelse etter forurensningsloven. Iris har søkt om tillatelse til mottak, mellomlagring og sluttdisponering av ikke-forurensede masser med en kapasitet på ca. 230 800 m³ over et areal på ca. 11 540 m². Bedriften skriver i søknaden at stor byggeaktivitet i regionen skaper behov for områder der det kan deponeres overskuddsmasser. Det er per i dag ingen godkjente avfallsanlegg for mottak av rene masser i Bodø og omegn. Mangel på slike mottak kan medføre ulovlig disponering og villfyllinger.

Bedriften opplyser om at de har fått flere henvendelser om deponering av PFAS-holdige masser ettersom det foregår flere prosjekter med opprydding av PFAS-forurenset grunn. Det er få deponier i Norge i dag som har tillatelse til å motta PFAS-forurensede masser. Tiltaket Iris planlegger innebærer rensning og overvåking av sigevann fra spesiell deponicelle ved det ordinære deponiet på Vikan. Bedriften har over lengre tid jobbet med å utvikle en løsning for trygg og sikker metode for deponering av PFAS-holdige masser, nettopp med tanke på å sikre at utslippet av PFAS fra en slik deponicelle blir så lavt at det ikke påvirker sigevannskvaliteten. Bedriften nevner også fordeler med et lokalt mottak, herunder kortere transportavstander, færre opplastninger om mellomlagringer av PFAS-forurensede masser som reduserer mulighet for utslipp og avrenning under transportering og mellomlagring.

Miljødirektoratet har i 2020 gitt fylkesmannsembetene oppdrag om å vurdere hvilke deponi som er egnet for å ta imot masser fra behandling av borekaks og slop som inneholder lave konsentrasjoner av PFAS og revidere tillatelsene ved behov. Fylkesmannen har tatt initiativ til å inkludere deponering av slike masser i tillatelsen.

Perfluorerte forbindelser og deponering

Per- og polyfluorerte alkylstoffer (PFASer) er en stor gruppe organiske, fluorholdige forbindelser. Flere PFASer er oppført på norske myndigheters prioritetsliste:

PFOS (2002), PFOA (2007), C9-PFCA–C14-PFCA (2014), PFHxS (2017), PFBS (2019), PHxA (2020), og HFPO-DA (2020).

Utfordringer ved deponering av masser som inneholder perfluorerte stoffer er at PFASer vil i mange tilfeller oppføre seg annerledes enn andre organiske miljøgifter når de legges på et deponi. Stoffene er svært mobile og stabile og bindes i liten grad til jord og løsmasser. Dette gjør at de vil kunne lekke ut fra deponier der utformingen ikke tar hensyn til stoffenes spesielle egenskaper.

Når PFASer slippes ut i naturen, brytes de ikke ned, men bioakkumulerer i organismer. Dette gjør at stoffene vil øke i konsentrasjon oppover i næringskjeden. Grenseverdier (EQS-verdier) settes derfor lavt i vann for å beskytte både mennesker og toppredatorer for sekundærforgiftning. Mange av de andre PFASene er også i liten grad nedbrytbare, eller brytes ned til PFOS eller PFOA.

Det er flere store opprydningsprosjekter på gang i områder med bekreftet PFAS-forurensset grunn. Deponier som med hensyn til utforming og driftsmåter ikke er tilpasset mottak og deponering av disse stoffene, vil i verste fall føre til en større spredning av stoffene til naturen enn det som var påtenkt når massene (som et miljøtiltak) ble gravd vekk.

Iris opplyser at deponicellen for PFAS-holdige masser vil oppfylle de krav som Miljødirektoratet har anbefalt Fylkesmannen å sette i tillatelser for deponering av PFAS-holdige masser:

- Egne celler for PFAS-masser og avmerking på kart
- Ekstra bunn- og sidetetting i slike celler
- Egen sigevannsopsamling og -rensing for disse cellene
- Trinnsvis avslutning med tett membran, ev. også krav om hvor lenge deponicellen kan være åpen og i bruk
- Revidert overvåkningsprogram for å avdekke eventuell utlekking av PFAS-stoffer

Lovgrunnlag

Forurensningsloven

Når Fylkesmannen vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

I henhold til forurensningsloven § 29 er det krav om anlegg for behandling av avfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende. Bestemmelsen om avfallsanlegg referer til forurensningsloven § 11, og medfører at virksomhet som driver avfallsanlegg må ha egen tillatelse til dette. Det samme gjelder den som skal drive deponi for avfall, jf. avfallsforskriften § 9-7.

Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg og deponering av avfall, jf. rundskriv T-3/12 pkt. 2.2 og 3.2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Fylkesmannens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-

var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Fylkesmannen treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett, blant annet i forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Fylkesmannen skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer er stanset innen 2020.

Fylkesmannens vurderinger – begrunnelse for vedtaket

Nedenfor følger Fylkesmannens vurdering av søknadene. Vilkårene i tillatelsen følger så langt det er mulig Miljødirektoratets standardmal for tillatelse. Dette skal ivareta de generelle kravene til en IED-virksomhet.

I de tilfeller der det foreligger flere regelverk som omhandler samme forhold, er det de strengeste kravene som gjelder.

Generelt

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017); «Avfall som ressurs - avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal legge til rette for høy utnyttelse av ressursene i avfallet, og trygg håndtering av farlig avfall. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall. Deponier er en nødvendig del av avfallsinfrastrukturen. Deponering av gravemasser kan gi ulemper for nærområdet i form av trafikk, støy lukt, og utslipp av støv og til vann. På den annen side er disse anleggene viktige bidragsyttere for å håndtere avfall, og området er regulert til spesialområder for fyllplass og lagring og behandling av avfall. Aktivitetene som gjøres på Iris sitt avfallsanlegg per i dag, i tillegg til det som er omsøkt, vurderes å være i tråd med de nasjonale målene for avfallshåndtering.

Forholdet til plan

Etter forurensningsforskriften § 36-2 skal søknad om tillatelse inneholde en redegjørelse for forholdet til eventuelle oversikts- og reguleringsplaner. Det er en forutsetning for tillatelse fra Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket er i overensstemmelse med kommunenes reguleringsplan, jf. forurensningsloven § 11, fjerde ledd.

Tiltaket med cellen for PFAS-holdige gravemasser ligger på gnr. 60, bnr. 35. I gjeldende detaljregulering for Yttervikan (vedtatt 26.06.1990) er omsøkt areal regulert til spesialområde (se figur 1). I henhold til planbestemmelsene kan det innenfor arealet lagres og behandles avfall.

Tiltaket med mottak, mellomlagring og sluttdisponering av ikke-forurensede masser ligger på gnr. 61, bnr. 23. I gjeldende reguleringsplan for Innervikan Søppeltømmeplass (vedtatt 28.10.88) er

området regulert til spesialområde – fyllingsområde. Gjennomsnittlig fyllingshøyde for fyllingsområdet skal være ca. kote 115 moh.

Fylkesmannen vurderer at tiltakene er i tråd med gjeldende planer for området. Virksomheten må følge de reguleringsbestemmelser som foreligger.

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før eventuelle nødvendige tillatelser og godkjenninger er innhentet fra andre myndigheter.

Mottak og deponering av PFAS-holdige gravemasser

Det pågår flere viktige opprydningsprosjekter i områder med PFAS-forurensset grunn, og det er behov for lovlige og trygge steder å levere massene lokalt.

Fylkesmannen har som intensjon å senere revidere Iris sin tillatelse til ordinært deponi av 26.04.2009. Det vil kreve en mer omfattende saksbehandling, og derfor vil den eksisterende tillatelsen fra 2009 for ordinært deponi fortsatt være gyldig inntil videre.

Fylkesmannen vurderer at for å sikre god og korrekt behandling av PFAS-holdige masser, herunder overvåking av alle utslipp, må det gis en totalramme for årlig deponering av PFAS-holdige gravemasser i tillatelsen og settes tilleggsvilkår for håndtering og deponering av PFAS-holdige gravemasser. På bakgrunn av sakens opplysninger gir vi tillatelse til å ta imot og deponere inntil 50 000 tonn PFAS-holdige masser i året, og setter vilkår for slik deponering. Vi anser at dette er et pilotforsøk i storskala håndtering av masser med slik forurensning. Det betyr at det gis midlertidig tillatelse med gitte vilkår og det settes krav til rapportering om funksjonaliteten til cellen og sigevannrensingen. Skulle det vise seg at utslippene er større enn forventet vil Fylkesmannen kunne pålegge endringer og eventuelt fjerning av massene og levering til annen type behandling jf. forurensningsloven § 18 første ledd punkt 1.

Mivanor skal være leverandør av renseløsningen for sigevannet fra PFAS-cellen. Det er det samme firmaet som har levert renselanlegget til Iris sitt ordinære deponi. Rensingen består av en forbehandling som skal rense for olje, tungmetaller og organiske miljøgifter, som PAHer og TBT, før vannet går videre til rensetrinnet som skal rense for PFASer.

Mivanor har lagt frem resultater fra forsøk, inkludert langtidstester, på sigevann fra PFAS-holdige jordmasser fra Bodø lufthavn. Disse viser renseseffekt for alle PFASer det ble testet for, herunder PFOS og PFOA, 8:2 FTS, og 6:2 FTS (som var tilsetningsstoff i brannskum som ble brukt ved Avinors lufthavner i perioden 2001-2011).

Avinor skriver i høringsuttalelsen at i prosjektet «Ny lufthavn Bodø» er det estimert at ca. 23 000 m³ PFAS-forurensede masser skal håndteres eksternt. Fylkesmannen vurderer at selv om PFAS-cellen og renseseffekten må vurderes fortløpende, og vi derfor ikke innvilger permanent tillatelse til de omsøkte 150 000 tonnene, er det behov for forutberegnelighet for Iris. Vi anser derfor at med en ramme på deponering av inntil 50 000 tonn i året med rapporteringskrav, vil både bedriften og forurensningsmyndigheten ha mulighet til å følge med på utslippsnivåene fra PFAS-cellen.

Siden det er knyttet usikkerhet til nøyaktig når de ulike oppryddingstiltakene skal skje, og nøyaktig mengder masser i andre tiltak, er Fylkesmannen åpen for å gjøre mindre endringer i tillatte mengder til deponering, og ved behov også «parallellforskyvning» av tillatelsen dersom tiltak blir utsatt. Slike behov må meldes til Fylkesmannen som en søknad om endring i tillatelsen. Fylkesmannens

vurdering om en permanent tillatelse skal gis, og i så fall til hvilke mengder, vil avhenge av den overvåkingen og rapporteringen som virksomheten er pliktig til å sende til Fylkesmannen.

Tørrstoff fra behandling av borekaks og slop med lave konsentrasjoner av PFASer

I behandlingsanleggene for borekaks benyttes det en teknologi som kalles thermomechanical cuttings cleaner (TCC) som prosesserer borekaks, og ut av prosessen er sluttprodukt rensset tørrstoff, olje og vann. Tørrstoffet er i all hovedsak knust berggrunn, samt den oljefrie delen av de tilsatsstoffer som tilføres gjennom borevæsken. Behandling av slop kan også produsere tørrstoff som inneholder PFASer.

Etter det Fylkesmannen kjenner til, skal tørrstoffet inneholde lave konsentrasjoner av PFASer, og det vurderes som hensiktsmessig at et deponi med egen celle for PFAS-holdige masser og egen sigevannssopsamling og -rensing skal kunne ta imot disse massene også. Det forutsetter at vilkår i tillatelsen og avfallsforskriften ellers overholdes også for mottak og deponering av dette avfallet. Det omfatter blant annet at bedriften, som ved deponering av alt annet avfall, må kreve basiskarakterisering av avfallet, risikovurdere mottak av dette avfallet og mulig påvirkning på sigevannet, vurdere behov for overvåking av nye relevante PFASer eller andre komponenter avhengig av hva avfallet inneholder, og vurdere om sigevannrensingen er tilfredsstillende for mottak av dette avfallet. Tillat mengde for deponering av dette avfallet inngår i totalrammen på 50 000 tonn i året.

Deponi for rene masser

Overskytende jord- og steinmasser (overskuddsmasser) som oppstår i forbindelse med samferdselsutbygging og andre anleggsarbeider regnes som næringsavfall, selv om massene ikke er forurenset av helse- eller miljøfarlige stoffer («rene»). Næringsavfall skal leveres til lovlig mottak dersom det ikke kan gjennomgå gjenvinning.

Deponering av rene masser er ikke omfattet av virkeområdet til avfallsforskriften kapittel 9. (deponering av avfall), jf. forskriften § 9-2, tredje ledd b). Dette innebærer at det kan stilles andre krav til deponiet enn de som fremkommer av vedlegg 1 til avfallsforskriften kapittel 9, bl.a. gjelder dette krav til dobbel bunntetting. Fylkesmannen kan gi tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29, til å etablere deponi for rene masser.

Miljødirektoratet har signalisert at dagens unntak i avfallsforskriften § 9-2 for deponering av ikke-forurenset jord, sannsynligvis må fjernes for å være i samsvar med deponidirektivet fra EU. Dette vil innebære endringer i avfallsforskriften kapittel 9. Endringen vil medføre at avfallsanlegg hvor det deponeres jord og steinmasser som ikke er forurenset, må ha en tillatelse iht. avfallsforskriften kap. 9 (deponikapitlet).

En tillatelse til deponi etter avfallsforskriften kapittel 9 er omfattende og krever i forbindelse med søknadsprosessen ofte dyptgående utredninger bl.a. knyttet til vannbalanse og håndtering av sigevann. Kapittel 9 gjelder også deponi for inerte masser som har lempeligere vilkår enn ordinære avfallsdeponier. Det er likevel slik at de riste- og kolonnetester som legges til grunn for at masser kan karakteriseres som inerte ofte viser at antatt rene masser likevel ikke kan karakteriseres som inerte.

Inntil forskriftsendringene som fjerner unntaket for ikke-forurensede jordmasser i deponikapitlet trår i kraft, gir vi tillatelse til mottak, lagring og deponering av rene masser etter forurensningsloven §

11, jf. §§ 16 og 29. Vi setter krav om sigevannssoppsamling og rensing, men ikke til dobbel bunnsetting.

Fylkesmannen forventer at ekstremvær og klimaendringer vurderes i forbindelse med etablering av sigevann og overvannsystem. Også tiltak mot spredning av fremmede arter bør omtales i en overvåkningsplan.

Utredningskrav

Utredning av tiltaksgrenser for sigevann fra deponi med PFAS-holdige masser

Ettersom det ikke er etablert grenseverdier for utslipp av PFASer, skal det i første omgang etableres tiltaksgrenser. Sigevann fra PFAS-cellen skal overvåkes og det skal etableres tiltaksgrenser for sigevannet. Disse skal definere hva som er akseptabel påvirkning i resipienten. Bedriften skal vurdere og begrunne hvilke komponenter som er viktige, og sette tiltaksgrenser for disse med utgangspunkt i sigevannsutslipp fra deponiet. Dersom innholdet av PFASer i sigevann overstiger de satte tiltaksgrensene, skal det iverksettes tiltak for å motvirke dette. Bedriften skal foreslå når det skal iverksettes tiltak for å redusere fare for forurensning fra deponiet, hvilke tiltak som skal iverksettes, hvordan dette skal håndteres videre og hvordan forurensningsmyndigheten skal informeres.

Bedriften skal foreslå tiltaksgrenser. Forurensningsmyndigheten fastsetter tiltaksgrenser og tar disse inn i tillatelsen.

Vurderingen med forslag til tiltaksgrenser skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Nye stoffer er oppført på den nasjonale listen over prioriterte miljøgifter siden tillatelse ble gitt i 2009.

Som følge av dette stiller Fylkesmannen krav om at Iris Salten IKS sender oss en utredning innen 31.12.2021. Iris Salten IKS må i utredningen vurdere sannsynligheten for at dere har utslipp av de nye stoffene på lista. Dersom utslipp av en eller flere av disse stoffene er påregnelige, skal dere redegjøre for disse utslippene ved å kartlegge kilder og utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme størrelse på utslipp. Dere skal dessuten foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene. Dersom virksomheten har utslipp av stoffene som kan ha miljømessig betydning må dette reguleres i tillatelsen.

Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Krav om tilstandsrapport følger av EUs industriutslippsdirektiv og er innført i forurensningsforskriften §§ 36-21 og 36-22.

Iris Salten IKS skal utarbeide en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann i henhold til Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder.

Vurderingen skal sendes Fylkesmannen innen 31.12.2021.

Konsekvenser for naturmangfoldet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

I henhold til Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/>¹ er det innenfor tiltakets influensområde ikke registrert noen spesielle naturtyper. Langs fjæra innover i fjorden er det registrert et område med 6 arter av særlig stor forvaltningsmessig interesse (ansvarsarter og nær trua arter): buestarr, svartvier, skarmarikåpe, silkeselje, fjelltistel, og kalklok.

Uønskede fremmede arter utgjør en trussel mot norsk natur og økosystemer, og spredning av disse bør forhindres. Fylkesmannen har satt som vilkår for tillatelsen at tiltakshaver iverksetter nødvendige tiltak for å hindre spredning, jf. forskrift om fremmede organismer. Vi viser til § 18 om alminnelige krav til aktsomhet.

Søknaden og Fylkesmannens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Fylkesmannen anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad. Etablering av PFAS-celle på et allerede etablert deponi vil ha liten negativ konsekvens for naturtyper og vegetasjon. Regulering av allerede etablert mottak/deponi for rene masser vil ha en positiv konsekvens.

Fylkesmannen mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler vannforekomstene inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4 og 6 er at vannforekomstene skal vernes mot forverring, og tilstanden skal bedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand.

Nærmeste vannforekomst er Saltfjorden-indre (Vann-Nett ID 0363011100-2-C) og Hopen (0363011100-3-C). Vannforskriften § 4 sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». Søk i Vann-Nett 09.06.2020 viser at vannforekomstene har god økologisk tilstand og god/ukjent kjemisk tilstand. Deponiet er oppført med liten påvirkningsgrad på Hopen. I Vann-Nett er det registrert at miljømålene oppnås for begge vannforekomstene.

Fylkesmannen mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med forutsetning at sigevannet fra anlegget renses og overløp minimeres som beskrevet i søknad, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i resipienten.

Fylkesmannen vurderer at tiltaket som omsøkt med fastsatte vilkår, spesielt rensing av sigevann og forurenset overvann, ikke vil medføre en varig «forringelse» av vannforekomsten. Fylkesmannen er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

---

¹ Søk utført 09.06.2020

Konklusjon

Fylkesmannen legger til grunn at virksomheten følger de krav som er satt i tillatelsen samt de retningslinjer fastsatt av Miljødirektoratet. Skulle det vise seg at utslippene er større enn forventet vil Fylkesmannen kunne pålegge endringer og eventuelt fjerning av massene og levering til annen type behandling jmfør forurensningsloven § 18 første ledd, punkt 1.

Saksgang

Forhåndsvarsling og høring

Søknaden om tillatelse til mottak og deponering av PFAS-holdige gravemasser ble lagt ut til offentlig ettersyn på Fylkesmannens nettside fra 05.05.2020 - 15.06.2020 og fra 30.06.2020 til 15.08.2020, og på Bodø kommunes nettside og servicetorg. I tillegg ble søknaden kunngjort i Avisa Nordland 02.07.2020.

Fylkesmannen mottok følgende høringsuttalelser til høringen av søknad om tillatelse til deponering av PFAS-holdige gravemasser:

Avinor:

Avinor har flere lufthavner i regionen med PFAS-forurensede lokaliteter der det kan bli behov for å deponere PFAS-holdige masser i årene som kommer. Opprettelsen av deponiet vil derfor kunne føre til kortere transportvei for disse massene og større konkurranse i landsdelen, noe vi anser som positivt.

Det står at «rensesystemet viser en renseseffekt på 97-99% og fjerner PFOS og PFOA effektivt». Avinor vil gjerne gjøre oppmerksom på at det på de fleste av våre lufthavner også er påvist flere andre PFAS-er, f.eks. 6:2 Fluortelomersulfonat som var tilsetningsstoff i brannskum som ble brukt ved Avinors lufthavner i perioden 2001 – 2011. Det bør derfor dokumenteres at rensesystemet også fjerner andre PFAS enn PFOS og PFOA.

Avinor er opptatt av at deponeringsløsninger er forsvarlige slik at ikke PFAS spres til nye resipienter og forutsetter at miljømyndighetene stiller de krav som er nødvendig. Vi gjør oppmerksom på at det i prosjektet «Ny lufthavn Bodø» er estimert at ca. 23 000 m³ PFAS-forurensede masser skal håndteres eksternt.

Bodø kommune (forkortet):

I gjeldende detaljregulering for Yttervikan (vedtatt 26.06.1990) er omsøkt areal regulert til spesialområde. I henhold til planbestemmelse kan det innenfor arealet lagres og behandles avfall.

Omsøkt tiltak er i tråd med gjeldende detaljregulering, og Byutvikling har ingen ytterligere planfaglige merknader. Byutvikling var med i vurdering av lokalt deponi på Bodø Hovedflystasjon i det fremtidige byutviklingsarealet, og støtter tidligere anbefaling om å velge andre alternative områder for deponi. Denne vurderingen ble også gjort med kunnskap om mulig egnet deponi på Vikan avfallsplass. I Mål og retningslinjer for planlegging av ny bydel (vedtatt av Bystyret oktober 2018), er det en målsetning om lokal massehåndtering i hensyn til miljø og samfunnsøkonomi, og med en begrensning av massetransport. Ved å etablere godkjent deponicelle på Vikan oppnås kort massetransport sett i forhold til nærmeste godkjente deponi i Balsfjord. Omsøkt deponi tilfredsstiller i tillegg øvrig miljøhensyn og samfunnsøkonomi for realisering av ny lufthavn og ny bydel i Bodø. Iris Salten IKS sin søknad til Fylkesmannen støttes i sin helhet av Byutvikling.

Bodø kommune ser på etablering av deponi på Vikan som positivt og samfunnsnyttig på andre områder:

- Beste økonomiske løsning for håndtering av disse massene, noe som bidrar til at ikke samfunnets totale kostnader til bygging av ny lufthavn blir høyere enn nødvendig*
- Betydelig mindre CO2-utslipp knyttet til transport av forurensede masser ettersom alternativet er Balsfjord (nærmeste godkjente PFAS-deponi)*
- Bidrar til at PFAS-forurensede masser fra andre prosjekter i Saltenregionen kan få levert og deponert PFAS-masser lokalt*

For fremdriften i prosjektet er det viktig at Iris Salten IKS' søknad behandles og avklares snarlig.

Fylkesmannen tar uttalelsene ovenfor til orientering. Vi anser at søknaden om deponering av PFAS-holdige gravemasser med dette er tilstrekkelig hørt etter forurensningsforskriften §§ 36-6 – 36-8.

Søknaden om tillatelse til mottak og sluttdisponering av ikke-forurensede masser ble sendt på begrenset høring til Bodø kommune. Vi mottok ikke uttalelse fra kommunen. Søknaden ble unntatt fra offentlig høring da mottaket allerede er etablert på Vikan og tillatelsen representerer en innskjerping i krav til virksomheten. Vi mener derfor det ikke har vært nødvendig å sende saken på ytterligere høring, jf. § 36-9 i forurensningsforskriften.

Bedriften fikk utkastet til tillatelse oversendt 11.11.2020, det ble avholdt møte mellom bedriften og Fylkesmannen 26.11.2020, og bedriften og kommenterte utkastene i e-post av 09.12.2020. Etter å ha vurdert kommentarene ferdigstilte vi tillatelsen. Korrigeringer i vedtatt tillatelse i forhold til utkastet går på blant annet korrigeringer av tidsfrister og adresse, det er tatt inn avsnitt om krav til finansiell sikkerhet i tillatelsen, og grenseverdier for suspendert stoff i tabell 4 i tillatelsen er endret. Det er også lagt inn spesifisering om at sivevann fra PFAS-cellen skal prøvetas minst én gang per måned. Basert på rapporteringer fra bedriften vil Fylkesmannen kunne vurdere å redusere frekvensen. Det er bedriftens ansvar å sette seg inn i den endelige tillatelsens vilkår.

Kunngjøring

Fylkesmannen vil sørge for at tillatelsen blir tilgjengelig på Fylkesmannens postliste, nettside og på Norske Utslipp.

Ansvarsforhold

Iris Salten IKS er ansvarlig for at anleggene drives i henhold til denne tillatelsen. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Denne tillatelsen fritar ikke Iris Salten IKS for å innhente nødvendige tillatelser fra andre sider av virksomheten, som for eksempel etter plan- og bygningsloven, arbeidsmiljøloven, matloven, brann- og eksplosjonsvernloven med mer.

Denne tillatelsen fritar ikke Iris for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningsloven § 10 andre ledd. At forurensning er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. En eventuell endringssøknad skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres, jf. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr

Iris Salten IKS er i brev av 31.10.2019 og 05.05.2020 varslet om gebyr for Fylkesmannens saksbehandling av de to søknadene. Fylkesmannen har ikke mottatt noen kommentarer på varslene. På bakgrunn av medgått tidsbruk og de opplysningene som bedriften har gitt i søknaden, er arbeidet med tillatelsen plassert i gebyrsats 5, jf. forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4. Det betyr at bedriften skal betale et gebyr på kr 66 600 for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene i dette brevet, inkludert gebyrsatsen, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet frem eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Tilde Nygård
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelsesdokument - Iris Salten
IKS

Kopi til:

BODØ KOMMUNE   Postboks 319 8001 BODØ
Avinor v/ Ingunn Saloranta

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Iris Salten IKS

- Midlertidig tillatelse til deponering av PFAS-holdige masser
- Tillatelse til deponi for rene masser

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. §§ 16 og 29, og i medhold av forskrift av 1.7.2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9 Deponering av avfall. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Tillatelsen gjelder fra dags dato. Tillatelsen til deponering av PFAS-holdige masser er gyldig fra 01.05.2021-01.05.2023. For ordinært deponi (kategori 2) på Vikan, gjelder også tillatelse av 24.06.2009.

Hvis deponieier ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må deponieier i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Deponieier bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal deponieier sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Iris Salten IKS
Beliggenhet/gateadresse	Vikan avfallsplass, Bodøveien 1345, 8031 Bodø
Postadresse	Postboks 6094, 8031 Bodø
E-post	firmapost@iris-salten.no
Kommune og fylke	Bodø kommune, Nordland
Org. nummer	972 365 785 (eies av 967 518 190)
Gårds- og bruksnummer	60/35 og 61/23
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 486971, nord: 7465312
NACE-kode og bransje	38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall
Deponikategori	<ul style="list-style-type: none"> • Kategori 2 for ordinært avfall: PFAS-celler • Deponi for rene masser
Kategori for virksomheten ¹	5.4

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
	1804.0073.01	2009/995

Tillatelse første gang gitt: 17.12.2020	Tillatelse sist endret:
Oddlaug Ellen Knutsen seksjonsleder <i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift</i>	Tilde Nygård overingeniør

¹ Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Innhold

1 Tillatelsens ramme	5
1.1 Massetyper, aktiviteter, lagringsmengder og lagringstider	5
1.2 Masser/avfallstyper som ikke omfattes av tillatelsen	5
1.3 Utforming av anleggene	6
2 Generelle vilkår	6
2.1 Utslippsbegrensninger	6
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	6
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	6
2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt	6
2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold	7
2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	7
2.7 Internkontroll	7
2.8 Kompetanse	7
2.9 Journalføring	8
3 Særskilte vilkår for deponering av avfall	8
3.1 Registrering og kontroll ved mottak av avfall	8
3.1.1 Mottakskontroll	8
3.1.2 Testing av avfall	8
3.1.3 Avvisning av avfall	8
3.1.4 Informasjon til kunder	9
3.1.5 Fremmede arter	9
3.2 Behandling av avfall før deponering	9
3.3 Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper	9
3.3.1 PFAS-holdige masser	9
3.3.2 Rene masser	10
3.4 Oppfylling og drift	10
3.5 Avslutning og etterdrift	10
3.5.1 Topptetting for deponi i kategori 2 – ordinært deponi	10
3.5.2 Toppdekke for deponi for rene masser	11
4 Utslipp til vann	11
4.1 Grunnvann	11
4.2 Rent overvann	11
4.3 Forurenset overvann	11
4.4 Sigevann fra deponiene	12
4.4.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden	12
4.4.2 Oppsamling og behandling av sigevann	12

4.4.3	Sigevann fra PFAS-celler	13
4.4.4	Sigevann fra deponi for rene masser	13
4.5	Krav til rensenheter og oljeutskillere	13
4.6	Utslippsbegrensninger.....	14
4.7	Sanitæravløpsvann.....	14
5	Utslipp til luft.....	14
5.1	Diffuse utslipp.....	14
5.2	Deponigass.....	14
6	Nærmiljøtiltak.....	15
6.1	Generelt.....	15
6.2	Forsøpling.....	15
6.3	Lukt.....	15
6.3.1	Luktbegrensning	15
6.3.2	Luktrisikovurdering.....	15
6.3.3	Forebyggende tiltak og driftsplan	15
6.3.4	Lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan.....	15
6.4	Støy.....	16
7	Grunnforurensning og forurensede sedimenter.....	16
8	Kjemikalier	17
9	Energi	17
9.1	Energiledelse.....	17
9.2	Utnyttelse av overskuddsenergi	17
9.3	Spesifikt energiforbruk	17
10	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	17
10.1	Miljørisikoanalyse.....	17
10.2	Forebyggende tiltak	18
10.3	Etablering av beredskap.....	18
10.4	Varsling av akutt forurensning	18
11	Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen	18
11.1	Kartlegging av utslipp	18
11.2	Utslippskontroll	18
11.3	Kvalitetssikring av målingene	19
11.4	Program for utslippskontroll	19
11.5	Rapportering til Fylkesmannen	19
11.5.1	Rapportering for deponi for PFAS-holdige masser.....	20
11.5.2	Deponi for rene masser	20
12	Miljøovervåking.....	20

12.1	Overvåkingsprogram for ordinært deponi med PFAS-celle, og deponi for rene masser.....	20
12.1.1	Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse	21
12.1.2	Meteorologiske data	21
12.2	Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann fra ordinært deponi med PFAS-celle	21
12.3	Overvåking av resipienter etter vannforskriften	22
12.4	Overvåking av grunn	23
13	Undersøkelser og utredninger	23
13.2	Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter	23
13.3	Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 – 3]	23
14	Finansiell sikkerhet	23
15	Eierskifte, omdanning m.v.	24
16	Nedleggelse	24
17	Tilsyn	24
	Vedlegg 1	26

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen omfatter to deponiområder på Vikan avfallsplass:

1. Deponi for rene masser. Rene masser består av jord, stein, sand, grus, myr eller leire. Den samlede deponimengde er på 230 800 m³ for deponiets totale levetid.
2. Egen celle på ordinært deponi for deponering av PFAS-holdige masser. Det kan deponeres inntil 50 000 tonn PFAS-holdige masser i året. Tillatelsen til å deponere PFAS-holdige masser er gyldig i to år mellom 01.05.2021 – 01.05.2023.

Avfallsfraksjoner og mengder som kan mottas og deponeres fremgår av tabell 1.

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten til enhver tid sikrer at deponeringshøyde og -areal samsvarer med plan- og bygningslovens bestemmelser.

For drift og etterdrift av deponi i kategori 2 (ordinært deponi) skal bedriften forholde seg til kravene i avfallsforskriften kapittel 9, og kravene i denne tillatelsen.

For deponi for rene masser skal bedriften forholde seg til kravene i denne tillatelsen. Fylkesmannen kan endre denne tillatelsen ved ikrafttredelse av nytt regelverk som regulerer denne aktiviteten.

1.1 Massetyper, aktiviteter, lagringsmengder og lagringstider

Tabell 1: Oversikt over massetyper med tilhørende aktiviteter, lagringsmengder og lagringstider som er omfattet av tillatelsen

Område	Avfallsstoffnr og/eller EAL-nr.	Avfallsfraksjon	Aktivitet	Mengde deponert per år	Total mengde
Deponi for rene masser	1601	Rene masser	Lagring Deponering	-	230 800 m ³
PFAS-celle i ordinært deponi	1604 17 05 04 19 02 99	PFAS-holdige gravemasser PFAS-holdig tørrstoff fra termisk behandling av boreavfall	Deponering	50 000 tonn	100 000 tonn over 2 år

Mengden masser som deponiet tar imot skal til enhver tid være avgrenset til det som kan håndteres på en forsvarlig måte etter kravene i denne tillatelsen.

1.2 Masser/avfallstyper som ikke omfattes av tillatelsen

Masser som ikke uttrykkelig fremgår i punkt 1.1, er ikke tillatt å motta på deponiet for rene masser eller i PFAS-cellen.

Ikke-naturlige landmasser som betong og asfalt kan ikke deponeres på deponi for rene masser.

Masser som lett kan gjenbrukes skal ikke deponeres.

Masser som er forurenset eller inneholder annet avfall skal ikke deponeres på deponi for rene masser.

Listen er ikke uttømmende.

1.3 Utforming av anleggene

Bedriften skal ha et oversiktskart som viser hvor ulike avfallsfraksjoner blir mellomlagret, håndtert og behandlet. Det skal også foreligge kart med oversikt over deponiområdene og oppdaterte tegninger som viser som viser alt av rør, kummer, prøvetakingspunkter, oljeutskillere, renseanlegg og sigevannsdammer m.v. på virksomhetens areal. Disse kartene skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

Avfallsanlegget skal være sikret mot adgang for uvedkommende gjennom inngjerding, og være utilgjengelig utenom deponiets åpningstider, det skal skjermes mot innsyn².

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i tillatelsens vilkår.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. punkt 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

---

² Der hvor det er relevant av hensyn til å redusere naboers sjanse av anlegget

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til Fylkesmannen om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. punkt 10.4.

Bedriften skal løpende gjøre en vurdering av hvordan mulige effekter av klimaendringer, som for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør, vil innvirke på deponiet. Eksempelvis hvordan dette påvirker sigevannrensning, gassanlegg og eventuell endring i geologisk stabilitet. Vurderingen skal inngå i bedriftens internkontroll.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 10.1.

2.8 Kompetanse

Bedriften skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Den som driver anlegget og det personell som håndterer avfall skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse om håndtering av slikt avfall slik at det sikres forsvarlig håndtering.

Bedriften skal daglig ha tilstrekkelig kompetanse på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre forbedringstiltak for å sikre at virksomheten driver i henhold til tillatelse og øvrig regelverk.

Bedriften plikter å utarbeide planer for kompetanseutvikling for alle medarbeidere som

---

³ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

håndterer avfall. Plan for kompetanse og kunnskapsøking skal dokumenteres i internkontrollen.

2.9 Journalføring

Bedriften skal føre løpende journal over masser som kjøres inn på deponi, og hva som mellomlagres. Journalen skal inneholde informasjon over massenes opprinnelse. Registrering av massene skal skje på vekt eller volum.

Journalen og dokumentasjonen skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. Den skal oppbevares i minst tre år. Forurensningsmyndighetene kan pålegge bedriften å sende forurensningsmyndighetene eller andre som myndighetene bestemmer, kopi eller sammendrag av journaler.

3 Særskilte vilkår for deponering av avfall

3.1 Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Alt av avfall som mottas skal registreres, loggføres og veies før plassering på lager og før deponering. Alt avfall som mottas skal registreres over vekt med avfallskode som følger gjeldende Norsk Standard⁴. Registreringen skal til enhver tid tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

Anleggene skal drives slik at sporbarhet for innkommet avfall ivaretas.

3.1.1 Mottakskontroll

Mottakskontrollen til ordinært deponi skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, jf. § 9-11, eller eventuelt strengere krav satt i denne tillatelsen.

Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om avfallsforskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing og sammenliknes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent.

3.1.2 Testing av avfall

Det skal i tillegg tas stikkprøvekontroll av avfall til ordinært deponi, jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 1.4, med prøvetaking og analyse av avfallets sammensetning, med mindre det kan dokumenteres unntak fra dette kravet jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 1.2.

Det skal tas stikkprøvekontroll per 1000 tonn levert til deponi for rene masser. Stikkprøvene skal avdekke om avfallet er i samsvar med avfallsprodusentens dokumentasjon og om avfallet kan lagres eller deponeres i tråd med denne tillatelsen.

3.1.3 Avvisning av avfall

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt eller deponert, eller dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene, skal avfallet avvises for deponering. All avvisning av avfall skal loggføres.

---

⁴ Avfallskodene som skal benyttes er angitt i NS 9431 Klassifisering av avfall eller senere standarder

Hvis bedriften velger å håndtere avvist avfall påtar den seg avfallsprodusentens ansvar for det avviste avfallet.

3.1.4 Informasjon til kunder

Bedriften skal gi kunder/brukere nødvendig informasjon om hva slags avfall det er tillatt å deponere ved anlegget. Bedriften skal opplyse kundene om at vedlegg II til avfallsforskriften kapittel 9 også gjelder avfallsprodusent når det gjelder avfall til ordinært deponi, og at avfallsprodusenten skal dokumentere at avfallet oppfyller kravene i vedlegg II.

Bedriften skal informere kunder om hvilke typer masser som er tillatt å levere til deponi for rene masser. Bedriften skal gi kundene informasjon om håndtering av masser med fremmede arter.

3.1.5 Fremmede arter

Bedriften skal ha kompetanse om, og etablere rutiner for å avdekke fremmede arter og gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede arter på anlegget.

Faren for spredning av fremmede arter skal inngå i miljørisikovurderingen.

3.2 Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet⁵ før deponering på ordinært deponi. Behandlingen skal blant annet sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overstiger forskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II.

Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres.

3.3 Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper

For deponiceller som er opprettet før 16.03.2005 har Fylkesmannen innvilget dispensasjon fra kravene til dobbel bunntetting jf. vedtak av 16.03.2005.

Alle deponiceller etablert på Vikan etter 16.03.2005 skal oppfylle kravene til dobbel bunntetting i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

3.3.1 PFAS-holdige masser

PFAS-holdige masser skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål, disse skal være avmerket på kart og ha ekstra bunn- og sidetetting. Cellene skal ikke stå åpne med mindre det foregår daglig innkjøring av PFAS-holdige masser. Kun masser som klassifiseres som ordinært avfall, kan deponeres.

Etter **01.05.2023** kan det ikke tilføres (deponeres) nye mengder av denne typen masser med mindre det da gis ny/forlenget tillatelse.

Celler for PFAS-holdige masser skal avsluttes trinnvis med tett membran for å hindre vanngjennomtrengning.

Sigevannet fra PFAS-celler skal håndteres i henhold til punkt 4.4.3.

---

⁵ Behandling (avfallsforskriften § 9-3 i): de fysiske, termiske, kjemiske eller biologiske prosesser, herunder sortering, som endrer avfallets egenskaper med formål å redusere dets volum eller den fare det representerer, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne.

3.3.2 Rene masser

Naturlige masser fra områder uten forurensende virksomhet, betraktes som rene. Rene masser består av jord, stein, sand, myr, grus eller leire. Rene masser må tilfredsstillere grenseverdiene i vedlegg 1 til forurensningsforskriftens kapittel 2.

3.4 Oppfylling og drift

Utformingen av deponiene skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres samt at faren for setninger reduseres. Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponier både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

Oppbyggingen av deponiene, helningsgrad og istandsettingsarbeider skal skje i henhold til deponienes driftsplan. Massene skal deponeres på avgrensede områder og slik at det areal som er i bruk blir så lite som mulig.

Det skal være etablert rutiner for oppfylling og drift av deponiene. Rutiner skal være på plass før oppstart.

3.5 Avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiene avsluttes. Iris Salten IKS har ansvar for vedlikehold og etterdrift av anlegg og installasjoner, samt overvåking og kontroll av deponiene så lenge Fylkesmannen mener det er nødvendig for å hindre forurensning fra deponiene, normalt vil dette være minimum 30 år etter avslutning for deponi i kategori 2 (ordinært deponi).

For deponi for rene masser har bedriften ansvar for etterdrift av anlegg og eventuelle installasjoner i minst 2 år etter avslutning.

Virksomheten skal til enhver tid ha en oppdatert avslutnings- og etterdriftsplan for deponiene. Ved endringer i avslutnings- og etterdriftsplaner skal Fylkesmannen varsles. Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Fylkesmannen varsles. Fylkesmannen kan fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

3.5.1 Topptetting for deponi i kategori 2 – ordinært deponi

Topptetting er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. For oppbyggingen av topptetting vises det til tabell 2 og Miljødirektoratets *Veileder til deponiforskriften TA-1951/2003*.

Materialene som brukes i toppdekket skal være rene stein- og jordmasser, dvs. massene skal være under normverdi som gitt i forurensningsforskriften kapittel 2, vedlegg 1. Utformingen av topptettingen skal sikre stabilitet og forebygge utglidninger, lede bort overvann, hindre erosjon, sikre kontrollert utslipp/utsug av deponigass og ukontrollert vanninntrengning, samt tilpasses etterbruken av arealene. Det skal etableres en egnet overflate på deponiene med hensyn på avrenning og håndtering av overflatevann.

Deponiområder skal avsluttes med topptetting før eventuell annen avfallsrelatert aktivitet kan etableres oppå.

Tabell 2: Krav til materialene og lagene som skal inngå i toppetting ved avslutning av deponi i kategori 2

Topptettingens inndeling i lag	Funksjonskrav	Krav til lagtykkelse
Toppdekke Må tilpasses etterbruk av området. a) Vekstlag (der reguleringsplanen gir føring for planteproduksjon) eller b) Tett eller semipermeabelt fast dekke, eventuelt bygninger (der reguleringsplanen gir føring for bygg og annen infrastruktur)	Rene, inerte materialer som ikke bidrar forurensning av sivevann. Skal hindre ødeleggelse av dreneringslag.	> 1 meter vekstlag. Laget økes ytterligere ut fra planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til.
Dreneringslag	Skal hindre at vann blir stående over tettingslaget, samt redusere mengden vann som kan trenge ned i avfallet. Skal til dels også tjene som beskyttelse for tettingslaget under.	> 0,5 meter Må for øvrig tilpasses til arealet som skal dreneres
Tettingslag Impermeabelt minerallag	Skal redusere vanngjennomstrømningen i deponiet og hindre ukontrollert utslipp av deponigass	> 0,5 meter leire eller en leiremembran (bentonitt) som gir en hydraulisk konduktivitet på $K < 1 \times 10^{-9}$ m/s
Gassdreneringslag	Skal bidra til oppsamling av deponigass, der det er behov for dette.	

3.5.2 Toppdekke for deponi for rene masser

Utformingen av toppdekket skal hindre erosjon og tilpasses etterbruken av arealene. Dersom arealet skal benyttes til jord- eller skogbruk, må toppdekket ha en sammensetning og være dypt nok til å tåle pløying eller annen jordbearbeiding.

Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at et område er endelig avsluttet.

Dersom avslutningen av deponiet avviker fra driftsplanen, skal deponieier senest 3 måneder før deponeringen opphører, legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift.

4 Utslipp til vann

4.1 Grunnvann

Grunnvann skal ikke trenge inn i celler for PFAS-holdige masser.

4.2 Rent overvann

Rent overvann fra tak og tilstøtende områder skal avskjæres slik at det ikke renner inn på virksomhetens driftsareal og kommer i kontakt med avfall på anlegget. Rent overvann skal ikke ledes gjennom deponier eller slippes på sivevannssystemet, men kan slippes til overvannssystem.

Systemer for å lede vekk overflatevann skal ta høyde for mulige effekter av klimaendringer, for eksempel økt hyppighet av ekstremværhendelser.

4.3 Forurenset overvann

Vann som kommer i kontakt med avfall skal betraktes som forurenset. Alt forurenset overvann skal samles opp og prøvetas. Forurenset overvann skal renses for å redusere utslipp av

tungmetaller eller andre stoffer med farlige egenskaper, jf. liste over prioriterte stoffer i vedlegg 1.

Forurenset overvann skal ikke ledes gjennom deponi, slippes på sigevannsystemet eller til bekk eller i grunn.

Etter rensing skal vannet ledes til avløpsrør med utslipp i Saltfjorden. Det er ikke tillatt å slippe rensert overvann til bekk.

Alt overvann som kommer ned i celle for PFAS-holdige masser skal behandles som PFAS-holdig sigevann inntil cellen er permanent avsluttet med topptetting.

4.4 Sigevann fra deponiene

Minst mulig sigevann skal dannes i deponiene. På grunnlag av deponiet og avfallets egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det for ordinært deponi treffes nødvendige tiltak i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg 1, punkt 2.

Deponieier er også pliktig til å sørge for at resultat av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig, etter vannforskriftens bestemmelser. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er deponieier også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene skal sendes inn sammen med årsrapporten. I sluttrapport etter avslutning må det vurderes om det er behov for videre overvåking.

4.4.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Overvann skal avskjæres slik at det ikke renner inn i deponiene.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiene. Deponienes nedbørsfelt skal avgrensnes ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiene skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger (jf. punkt 12). Det skal føres kontroll med eventuell innlekkasje av grunnvann gjennom vannbalanseberegninger.

Ved avslutning av deltrinn hvor masser med perfluorerte stoffer har vært deponert, skal det legges tett membran.

4.4.2 Oppsamling og behandling av sigevann

Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall og avsluttet deponiareal skal samles opp, fordrøyes og renses før det ledes til utslippspunkt i Saltfjorden.

Renseanlegg for sigevann skal driftes optimalt, renseseffekt og kapasitet skal dokumenteres. Det forutsettes at virksomheten utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning. Det skal så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold ved sigevannsanleggene. Det skal være etablert rutiner/systemer som sikrer at sigevannsanleggene vedlikeholdes jevnlig og at eventuelle unormale driftsforhold oppdages innen rimelig tid.

Sigevannsanleggene skal være utformet på en slik måte at de tåler endringer i klima, for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør.

Det er ikke tillatt å slippe urensset eller rensset sigevann til bekk eller i grunn.

4.4.3 Sigevann fra PFAS-celler

Cellene for deponering av PFAS-holdige masser skal utstyres med egen sigevannsoppsamling og egen rensing av sigevannet. Det skal analyseres på alle relevante parametere. PFASer skal overvåkes på tre punkter fra cellen: før første behandlingstrinn, mellom første og siste behandlingstrinn, og etter siste behandlingstrinn.

Det skal analyseres for og rapporteres på alle relevante PFASer. Relevante PFASer skal defineres i internkontrollen, og kan innebære at man må analysere på flere eller andre PFASer etter hvert, hvis ny kunnskap tilsier det.

Prøvetaking, analyser, beregninger og usikkerhetsvurderinger skal tas inn i bedriftens måleprogram som en del av bedriftens skriftlige interkontroll.

4.4.4 Sigevann fra deponi for rene masser

Vann som har rent gjennom tilkjørte masser regnes som sigevann. Sigevann skal gå via sedimenteringsdam eller filter/sandfang (renseløsning) før utslipp. Sigevannet fra deponi for rene masser skal passere et overløp med mulighet for prøvetaking.

Renseløsningen skal fungere, driftes og vedlikeholdes i henhold til tekniske retningslinjer. Det skal være dimensjonert for de faktiske vannmengdene som blir tilført. Oppsamlingssystemet skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping.

Det skal gjennomføres kontroll og prøvetaking av sigevannet fra deponiområdet, i henhold til et måleprogram. Målingene skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktisk utslipp. Det er deponieier som har ansvar for å påse at programmet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Minimumskrav til prøvetakingsprogram fremgår av tabellen:

Tabell 3: Minimumskrav til prøvetakingsprogram for sigevann fra deponi for rene masser

Parameter	Måleenhet
Suspendert stoff (SS)	mg/l
pH	pH
Tot. fosfor	mg/l
Tot. Nitrogen	mg/l

4.5 Krav til renseenheter og oljeutskillere

Bedriften må dokumentere hvilke arealer som drenerer til renseenheter og oljeutskillere. Det skal også dokumenteres at renseenheter og oljeutskillere er dimensjonert riktig og har tilstrekkelig kapasitet også ved fremtidige økte mengder med nedbør. Virksomheten må ha oversikt over hele sitt ledningsnett med kummer, tanker, oljeutskillere, prøvetakingspunkter, rør og utslippspunkter mv., slik at det er mulig å følge vannets gang gjennom anlegget.

Nedstrøms for oljeutskillere og rensenheter skal det være inspeksjons- og kontrollkum som gir muligheter for å ta prøver og foreta mengdemåling av vannet.

Det skal foreligge skriftlige rutiner for jevnlig kontroll og tømning av oljeutskillere og vedlikehold av rensenheter.

4.6 Utslippsbegrensninger

Utslipp av sigevann og forurenset overvann, etter rensing, skal overholde grenseverdier i tabell 4.

Tabell 4: Grenseverdier for utslipp av komponenter til avløpsrør som leder til Saltfjorden.

Kilder	Komponent	Utslippsgrenser
Sigevann	pH	6 – 8
	Suspendert stoff	150 mg/L
Forurenset overvann	Olje > C10-C40	10 mg/L

Bedriften skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og renselanleggenes effekt, og rapportere dette til Fylkesmannen i henhold til punkt 11.5. Bedriften har plikt til å redusere utslipp av miljøgifter fra prioritetslisten (vedlegg 1) i henhold til punkt 2.3 i denne tillatelsen.

Fylkesmannen vil på bakgrunn av ny kunnskap, «årsrapportering» eller ny teknologi kunne fastsette strengere grenser og/eller andre krav om målinger.

4.7 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra virksomheten.

5 Utslipp til luft

5.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

5.2 Deponigass

Deponigass skal samles opp for energiutnyttelse, alternativt faking, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Eventuelt opphør må godkjennes av Fylkesmannen i forkant.

Luktutslipp via fakkell må kontrolleres og reduseres ved behov, enten i form av rensing av gassen på forhånd eller skifte til annen fakkell med større effektivitet med hensyn på luftfjerning.

Virksomheten skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass og gassuttaksanleggets effektivitet og om nødvendig iverksette avbøtende tiltak. Overvåking av deponigass skal utføres i henhold til punkt 12 i denne tillatelsen.

Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse eller miljøfare ikke oppstår.

6 Nærmiljøtiltak

6.1 Generelt

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulempene, som for eksempel forsøpling, støy, støv, m.v. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

Det skal foreligge eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager.

6.2 Forsøpling

Anlegget skal utformes med tanke på å hindre flygeavfall, for eksempel kan det settes opp nett for å hindre spredning. Opprydding av skjemmende avfall på anleggsområdet og i nærmiljøet skal skje fortløpende. Virksomheten skal ha rutiner for å sørge for opprydding av avfall som besøkende til anlegget har mistet og etterlatt i rimelig nærhet av anlegget. Transport til og fra anlegget, og internt skal foregå på en slik måte at spredning av forurensning og flygeavfall hindres. Ved uhell skal mistet last fortløpende ryddes opp.

6.3 Lukt

6.3.1 Luktbegrensning

Lukt fra anlegget skal til enhver tid være så lavt at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Håndtering av avfall skal i størst mulig grad foregå slik at luktulempene ikke oppstår. Fylkesmannen kan skjerpe vilkårene dersom det viser seg at det oppstår luktproblemer fra anlegget.

6.3.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

6.3.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal virksomheten iverksette luktrisikoreduserende tiltak for eksempel ved bruk av lukkede containere og nett over åpne containere.

Virksomheten skal ha en driftsplan som sikrer at luktulempene ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i TA 3019/2013. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Virksomheten skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt. Virksomheten skal sørge for at personell har relevant kompetanse om faktorer som påvirker luktforholdene ved anlegget og at det etableres rutiner som hindrer luktbelastning.

6.3.4 Lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan

Virksomheten skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i TA 3019/2013.

Virksomheten skal informere naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte

luktplager.

6.4 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 5: Grenseverdier for støy

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Natt (kl. 23-07)	Søn-/helligdager (kl. 07-23)	Natt (kl. 23-07)
$L_{pAekv12t}$	$L_{pAekv4t}$	$L_{pAekv8t}$	$L_{pAekv16t}$	L_{AFmax}^6
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB (A)

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes forurensningsmyndigheten. Forurensningsmyndigheten kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig punkt 15.

⁶ LAFmax er A-veiet maksimalnivå (dBA) for de 5-10 mest støyene hendelsene i perioden målt med tidskonstant «Fast» på 125 s.

8 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpkemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

9 Energi

9.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.5.

10 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Virksomheten skal vurdere resultatene med henhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og

endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Etablering av beredskap

Virksomheten skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum én gang per år.

10.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11 Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1 Kartlegging av utslipp

Virksomheten plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Virksomheten skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll, jf. punkt 11.4.

11.2 Utslippskontroll

Virksomheten skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 4 i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

For utslipp av komponenter som er regulert i tabell 4, og komponenter som skal overvåkes iht. punkt 12.2, skal bedriften årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 11.5.

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

---

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene, gjennomføringen av utslippskontrollen og kvalitetssikring av målingene.

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy og støv, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent det måles på
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk, og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, kan Fylkesmannen ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer

presise, og eventuelt strengere, grenser.

11.5.1 Rapportering for deponi for PFAS-holdige masser

Rapporteringen i henhold til denne tillatelsen gjøres i samme skjema som årlig rapportering for Iris Salten IKS sitt ordinære deponi, jf. tillatelse av 24.06.2009. Rapporteringskrav for deponi for PFAS-holdige masser legges ved Altinn-rapporteringen og skal som minimum omfatte følgende:

- Totalt deponert avfallsvolum og deponiets gjenværende kapasitet
- Typer og mengder deponert avfall for rapporteringsåret
- Relevante overvåkingsdata (konsentrasjon av aktuelle komponenter, årlig vannbalanseregnskap for deponiet og anslag over utslipp av miljømessig betydning)

En vurdering av rapporterte data og eventuelt behov for tiltak skal også legges ved. Følgende skal årlig vurderes og dokumenteres av faglig sakkyndig:

- resultat av all overvåkning, inkludert overvåkning av resipient iht. vannforskriften
- effekt av lokale renseanlegg
- forslag til forbedringer
- tiltaksplan
- vannbalanse
- avrenning av PFAS fra PFAS-celler

11.5.2 Deponi for rene masser

Rapporten skal legges som vedlegg til Altinn-rapporteringen for ordinært deponi og skal inneholde en beskrivelse av driftsåret, med følgende punkter:

- Mottatt mengde masse i rapporteringsåret
- Vurdering av restkapasitet i deponiet
- Eventuelle avvik knyttet til ytre miljø, herunder klager på anlegget
- Vurdering av resultatene fra eventuell prøvetaking/målinger av utslipp
- Vurdering av om driften er i samsvar med gjeldende tillatelse
- Evaluering av effekten av gjennomførte tiltak, samt vurdering av forbedringspunkter som ytterligere kan redusere miljøbelastningen
- Informasjon om vesentlig endring av miljørisikovurderinger og eventuelt støysonekart
- Vesentlige endringer på anlegget og/eller endring i rutiner/driftsform

12 Miljøovervåking

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av avfalls- og deponivirksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

12.1 Overvåkingsprogram for ordinært deponi med PFAS-celle, og deponi for rene masser

Bedriften plikter å sørge for vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet så lenge det etter Fylkesmannen vurdering er nødvendig.

Overvåkningsprogram skal utarbeides i henhold til krav som følger under.

Overvåkningsprogrammet skal omfatte grunnvann, overvann, sigevann, sigevannssediment, setninger og deponigass i deponiet, samt prøvetakings- og analysefrekvens.

Hensikten med overvåkningsprogrammet er å dokumentere deponiets påvirkning på miljøet/ effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter. Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fra deponiet fanges opp.

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

12.1.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Bedriften skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal bedriften utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår. Oversikt og vannbalanseregnskap forelegges Fylkesmannen i forbindelse med utvidet rapportering (dvs. hvert 5. år)

12.1.2 Meteorologiske data

Meteorologiske data som er nødvendig for å utarbeide vannbalanseregnskap skal samles inn fra målestasjon på deponiet.

Alternativt kan meteorologiske data hentes fra nærliggende målestasjon drevet av Meteorologisk Institutt. Dersom det benyttes data fra målestasjon som ikke er tilknyttet deponiet, må det gjøres en faglig vurdering av om nedbørsmengdene og temperatur er representative for lokaliteten.

12.2 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann fra ordinært deponi med PFAS-celle

Virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann (resipient) og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg III, Miljødirektoratets *Veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier TA 2077/2005* og vannforskriftens bestemmelser (gjelder overflatevann).

Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

Minimum parametervalg for sigevann og sigevannsediment framgår per i dag av veileder TA-2077/2005, tabell 2. Supplerende parametere tas inn i tråd med utvikling av prioritetslista (vedlegg 1) og nasjonale mål for utfasing av miljøfarlige stoffer. Utvidet prøvetaking utføres og rapporteres hvert femte år.

Kontroll av vannkvaliteten i bekker rundt avfallsanlegget skal kunne avdekke eventuell forurensning av overflatevann. Ut fra dette må deponiet som del av sin internkontroll fortløpende vurdere funksjonen til deponiets avskjæringsgrøfter og øvrige drenering. Ved mistanke om diffuse utslipp skal det legges vekt på å måle deponispesifikke og kjemisk stabile sporingstoff med høy mobilitet.

For sigevann og overflatevann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Prøvene skal tas som blandprøver for parametere det er hensiktsmessig for.

Tabell 6: Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase

Overvåkningstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Kontinuerlig
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis
Sigevannssedimentets sammensetning	Årlig
Overflatevannets mengde og sammensetning	Kvartalsvis
Grunnvannsnivå og grunnvannssammensetning	Kvartalsvis
Utvidet prøvetaking av sigevann og sigevannssediment	Hvert femte år
Undersøkelse av sjøresipient	Hvert femte år

Overvåkingsprogrammet skal verifisere avgrensningen av deponiets påvirkningsområde.

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkingsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Effekt av lokale renseanlegg for sigevann skal dokumenteres. Det forutsettes at virksomheten utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning. Fra PFAS-cellen skal det tas så mange prøver at de gir et representativt bilde av utslippet og minst én prøve per måned.

12.3 Overvåking av resipienter etter vannforskriften

Virksomheten skal overvåke hvordan avrenning fra deponiet og anleggsområdet påvirker økologisk og kjemisk tilstand i nærmeste vannforekomst.

Overvåkingen skal være i samsvar med føringer i vannforskriften vedlegg V, og skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra avfalls- og deponivirksomheten. Overvåkingen skal belyse virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Det skal utarbeides et overvåkingsprogram for anlegget i samarbeid med nødvendig fagekspertise. Overvåkingsprogrammet skal årlig vurderes av fagkyndig, og ved behov oppdateres.

Overvåkingsprogrammet skal beskrive og begrunne hvilke biologiske og kjemiske kvalitetselementer/parametere som skal overvåkes, kvantifiseringsgrenser og intervall for prøvetaking. Videre skal det redegjøres for hvilke medier (vann, biota, sediment) prøvene skal tas fra og hvilke prøvetakingsmetoder (for eksempel passive prøvetakere) som skal benyttes. Det skal tas prøver både oppstrøms og nedstrøms deponiet. Plassering av prøvetakingspunkter skal også beskrives og begrunnes i programmet.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av virksomheten selv i samråd med konsulenten. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak av hensyn til resipient eller for å overholde kravene i denne tillatelsen, er virksomheten også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene. Ved behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes Fylkesmannen senest 1. februar samme år som undersøkelsene skal gjennomføres.

Dersom bedriftens utslipp eller tilstanden i resipient endres, kan Fylkesmannen kreve at neste undersøkelse gjennomføres på et tidligere tidspunkt eller at overvåkingen foretas oftere.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12.4 Overvåking av grunn

Bedriften skal sørge for overvåking av grunn minst én gang hvert tiende år, jf. punkt 13.3. Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning (<http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

13 Undersøkelser og utredninger

13.1 Utarbeidelse av tiltaksgrenser for sigevann fra deponi for PFAS-holdige masser

Sigevann fra PFAS-cellen skal overvåkes. Det skal etableres tiltaksgrenser for sigevannet. Disse skal definere hva som er akseptabel påvirkning i resipienten. Bedriften skal vurdere og begrunne hvilke komponenter som er viktige og sette tiltaksgrenser for disse med utgangspunkt i sigevannsutslipp fra deponiet. Dersom innholdet av PFASer i sigevann overstiger de satte grenseverdiene, skal det iverksettes tiltak for å motvirke dette. Bedriften skal foreslå når det skal iverksettes tiltak for å redusere fare for forurensning fra deponiet, hvilke tiltak som skal iverksettes, hvordan dette skal håndteres videre og hvordan forurensningsmyndigheten skal informeres.

Bedriften skal foreslå tiltaksgrenser. Forurensningsmyndigheten fastsetter tiltaksgrenser og tar disse inn i tillatelsen.

Forslag til tiltaksgrenser skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

13.2 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Stortinget har vedtatt å føre opp flere nye stoffer på listen over prioriterte miljøgifter. Virksomheten må vurdere om det er sannsynlig at dere har utslipp av stoffene på listen og redegjøre for eventuelle utslipp. Dersom virksomheten har utslipp av stoffene som kan ha miljømessig betydning må dette reguleres i tillatelsen. Dersom stoffene kan ha miljømessig betydning må det samtidig søkes om endring av tillatelsen slik at stoffene kan reguleres spesifikt.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

13.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 – 3]

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

14 Finansiell sikkerhet

Bedriften skal ha etablert en tilfredsstillende finansiell sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles jf. avfallsforskriften § 9-10.

15 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Fylkesmannen kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Fylkesmannen. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Fylkesmannen har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren i rimelig tid på forhånd gi melding til forurensningsmyndigheten, samt gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil Fylkesmannen etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorete organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorete dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorete alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorete bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPBI

4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluoreerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluoreerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350